

Terasa zalewowa

Położona jest niemal w całości po lewej, zachodniej stronie koryta rzeki. Powierzchnia terasy jest pofałdowana, a przebieg wyniesień i obniżień nawiązuje do dawnego biegu koryta. Południowa i środkowa część terasy do niedawna była użytkowana kośnie. Rzadkie obecnie koszenie nasiliło procesy sukcesyjne – przemiany będące skutkiem ustępowania jednych zbiorowisk roślinnych na rzecz innych. Dolinę porastają wyczyniec łąkowy oraz zespół śmiałka darniowego zajmujący lokalne dolinki wypełnione glebami murszowymi. W miejscach najwilgotniejszych występuje ostrożeń polny. Ponadto znaleźć tu można wilgociolubne i nitrofilne ziołorośla z wiązówką błotną oraz wybitnie nitrofilne zbiorowiska ruderalne, głównie pokrzywy zwyczajnej, wykształcające się w rozmaitych facjach (facja to najniższa jednostka w systematyce fitytosocjologicznej, ustalona na podstawie ilościowego panowania w danym zespole jakiegoś gatunku lub formy życiowej), wśród których najczęstsza to facja z ostrożeniem polnym. Północną część terasy zalewowej pokrywa niezbyt duży fragment łągu wierzbowego wraz z towarzyszącymi mu wikliniskami, zbiorowiskami welonowymi, a także okrajkowymi. Roślinność okrajków lub polan leśnych to przede wszystkim zakrzewienia śródpolne, które należą do zbiorowisk krzewiastych (zaroślowych).

Łąka ze śmiałkiem darniowym

Łąka z ostrożeniem polnym

Zbiorowiska te pełnią wiele ważnych funkcji ekologicznych: wpływają na klimat, regulują obieg wody, stanowią bazę lęgową i pokarmową dla zwierząt, zwłaszcza dla ptaków. Układ welonowy to zbiorowiska pnączy wspinających się na drzewa i krzewy. Na brzegach największego starorzecza znajdują się rozległe płaty zespołu uczepu trójlistkowego, pośród których rozsiane są mniejsze płaty zespołów szuwarowych. Uwagę zwraca obecność rzadkiego w skali Poznania zespołu sitowca nadmorskiego. Na obrzeżach starorzeczy wykształcają się płaty wiklinisk nadrzecznych, a w miejscach bardziej zabagnionych - także łożowisk. Mniejsze, okresowo całkowicie pozbawione wody zagłębienia otoczone są przez wysokie, zwarte kompleksy szuwarów. Główne elementy krajobrazowe tego fragmentu użytku to trzcinowisko oraz liczne płaty szuwaru pałki szerokolistnej i manny mielec. Najwilgotniejsze miejsca, w których woda stagnuje najdłużej, porastają płaty zespołu kropidła wodnego i rzepichy ziemnowodnej. Na jej zewnętrznych obrzeżach występują płaty szuwarów turzycowych.

Zespoły wikliny nadrzecznej

Zadrzewienia wierzbowe

Urwiste skarpy

Krawędź doliny Warty

bogate florystycznie, budowane przez zwarty różnorodny gatunkowo gąszcz krzewów, pod których okapem rośnie bogate runo tworzone przede wszystkim przez gatunki nitrofilne. Znajdujący się na terenie tego użytku kompleks czyżni jest z całą pewnością jednym z najlepiej zachowanych płatów tego typu zbiorowiska na

Znajdują się po zachodniej stronie doliny Warty i stanowią pozostałość podcinanej erozją rzeczna krawędzi doliny.

Skarpa pokryta jest przez zwarty kompleks łągu wiązowo-jesionowego w jego zboczym podzespole z fiołkiem wonnym oraz przez czyżnie tarninowe. Czyżnie są

Zarośla wierzbowe

Koryto Warty

obszarze Poznania. Wśród czyżni na uwagę zasługują imponujących rozmiarów głogi dwuszyjkowe. Luki i obrzeża zarośli zajęte są przez zbiorowiska okrajkowe typowe dla obszaru siedliskowego grądu i łągu.

Fort IVa

To dobrze zachowane pozostałości fortyfikacji wybudowanych w połowie XIX wieku. Teren fortu porasta grąd środkowoeuropejski oraz łęg wiązowo-

jesionowy w jego zboczym podzespole z fiołkiem wonnym. Płaty obu typów zespołów wykształcają się fragmentarycznie; zapewne większość z nich powstała w okresie ostatnich 50 lat, bowiem jeszcze w czasie II Wojny Światowej ten obiekt fortyfikacyjny wykorzystywany był do celów bojowych. Stosunkowo młody drzewostan składa się

głównie z klonu zwyczajnego, klonu jaworu i klonu polnego. Runo budowane jest przez gatunki nitrofilne, takie jak kłosownica leśna, zawilec gajowy oraz przylaszczka pospolita.

Niewielką powierzchnię na stoku bojowym fortu, w północnej części obiektu, zajmują także płaty drzewostanu robinii akacjowej.

Skarpa przy północnej granicy użytku porośnięta jest przez mozaikowaty kompleks zboczowej postaci łęgu wiązowo-jesionowego oraz płatów czyżni tarninowych. Osobliwością fitosocjologiczną jest porastający sklepienie trzonu fortu niewielki płat kserotermicznej murawy ze stokłosą prostą, w którym występują także szalwia łąkowa i sierpnica pospolita.

Na wschodnim brzegu Warty znajduje się około 150-letni drzewostan sosny zwyczajnej z domieszką klonu pospolitego, klonu jaworu i klonu polnego oraz dużym udziałem czeremchy amerykańskiej.

Południowo-wschodnia część drzewostanu prześwietlona jest licznymi lukami. W miejscach tych pojawiły się zarośla tarninowe i bzu czarnego, zapusty osikowe oraz zbiorowiska porębowe

Bór sosnowy

i okrajkowe, a nawet niewielkie płyty zbiorowisk łąkowych.

Śmiałek pogięty w runie boru sosnowego

chrobotkowych, poprzez murawę szczotlichową aż po bogate florystycznie płyty zespołu zawciągu pospolitego.

Na terenie użytku „Wilczy Młyn” występują 22 typy zbiorowisk uznanych za zagrożone wyginięciem na terenie Wielkopolski, z których 8 zaliczanych jest do kategorii silnie zagrożonych („V”): szuwar turzycy brzegowej i sitowia leśnego, zbiorowisko ze stokłosą prostą, zespół dzięgla leśnego i ostrożeńca warzywnego, łąg wierzbowy i łąg wiązowo-jesionowy, grąd środkowoeuropejski oraz łąka rajgrasowa.